

ÖREBRO UNIVERSITET

UTBILDNINGSPLAN

LÄRARPROGRAMMET 60 POÄNG

Teacher Education Programme, 60 Points

Utbildningsplanen är fastställd av sektionen för lärarutbildning den 2 september 2003.

1. ALLMÄNT

Den som vill bli lärare, efter att ha skaffat sig ämneskompetens på annat sätt än genom studier på Lärarprogrammet 120-220 poäng vid Örebro universitet eller dess motsvarighet vid andra lärosäten, skall enligt riksdagsbeslut ha möjlighet att läsa det allmänna utbildningsområdet som en fristående utbildning och därefter erhålla lärarexamen. Föreliggande utbildningsplan reglerar sådan utbildning vid Örebro universitet. Profileringen mot verksamhetsfält, skolår och ämnen/ämnesområden sker dels genom de val som studenterna gjort inom ramen för sina tidigare ämnesstudier, dels inom ramen för studierna inom det allmänna utbildningsområdet.

2. UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för grundläggande högskoleutbildning

Den grundläggande högskoleutbildningen skall ge studenterna

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, samt
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

(1 kap. 9 § högskolelagen (HL))

2.2 Programmets mål

Mål (utöver de allmänna målen i 1 kap. 9 § HL)

För att få lärarexamen skall studenten ha de kunskaper och de färdigheter som behövs för att förverkliga förskolans, skolans eller vuxenutbildningens mål samt för att medverka i utvecklingen av respektive verksamhet enligt gällande föreskrifter och riktlinjer. Studenten skall vidare kunna

- omsätta goda och relevanta kunskaper i ämnen eller ämnesområden så att alla elever lär och utvecklas,
- bedöma och värdera elevers lärande och utveckling samt informera och samarbeta med föräldrar och vårdnadshavare,
- förmedla och förankra samhällets och demokratins värdegrund,
- orientera sig om, analysera och ta ställning till allmänmänskliga frågor, ekologiska livsbetingelser och förändringar i omvärlden,
- inse betydelsen av könsskillnader i undervisningssituationen och vid presentation av ämnesstoffet,
- självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och annan pedagogisk verksamhet samt delta i ledningen av denna,
- tillvarata och systematisera egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat som grund för utveckling i yrkesverksamheten,
- använda informationsteknik i den pedagogiska utvecklingen och inse betydelsen av massmediers roll för denna.

(bilaga 2 högskoleförordningen (HF))

3 UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Programmet byggs upp av studier inom det allmänna utbildningsområdet. Allmänt utbildningsområde, 60 poäng, består vid Örebro universitet av kurser i pedagogik med didaktisk inriktning (A-C nivå).

Det allmänna utbildningsområdet, som är gemensamt för alla blivande lärare, har två innehållsliga kärnor, en som utgörs av för läraryrket centrala kunskapsområden och en som utgörs av tvärvetenskapliga kunskapsområden. De centrala kunskapsområdena sätter frågor om demokrati och värdegrund, socialisation, lärande, kommunikation, specialpedagogik, utbildningsverksamheternas samhällsuppdrag samt om ekologiska betingelser och biologisk mångfald i fokus. Innehållet i programmet perspektiveras utifrån mångfaldsbegreppet, exempelvis genus, etnicitet och social grupptillhörighet.

För alla blivande lärare gäller att de skall läsa 60 poäng inom det allmänna utbildningsområdet, varav 10 poäng skall vara verksamhetsförlagda. Den

verksamhetsförlagda delen av utbildningen ger möjlighet till lärande i arbetet samt utvecklar förmågan till reflektion. Allmänt utbildningsområde har till stora delar ett innehåll som är relevant oberoende av mot vilka verksamheter examen riktas.

3.2 Kurser som ingår i programmet

Pedagogik med didaktisk inriktning A, 20 poäng

- Pedagogik och didaktik som forskningsområde 4 poäng
- Pedagogik och didaktik i skolan I 5 poäng
- Lärares uppdrag och arbete 3 poäng
- Utbildning och demokrati 4 poäng
- Kommunikation och lärande 4 poäng

Pedagogik med didaktisk inriktning B, 20 poäng

- Ämnesdidaktik 5 poäng
- Pedagogik och didaktik i skolan II 5 poäng
- Introduktion till det specialpedagogiska forsknings- och utbildningsområdet 5 poäng
- Ekologiskt hållbar framtid 5 poäng

Pedagogik med didaktisk inriktning C I, 20 poäng

- Pedagogik som vetenskap, med inriktning mot didaktik 5 poäng
- Specialkurs 5 poäng
- Examensarbete 10 poäng

Verksamhetsförlagd utbildning

Inom det allmänna utbildningsområdet är den verksamhetsförlagda utbildningen dels förlagd till delkurs inom Pedagogik med didaktisk inriktning A, dels till delkurs inom Pedagogik med didaktisk inriktning B.

Pedagogik med didaktisk inriktning A

Den verksamhetsförlagda delkursen Pedagogik och didaktik i skolan I, 5 poäng löper parallellt med de övriga delkurserna.

Innehållet under den verksamhetsförlagda utbildningen har sin utgångspunkt i de övriga delkursernas innehåll men skall också bidra till studentens möjlighet till lärande i arbetet, ge tillfälle att utveckla yrkeskunskapen och öva förmågan till reflektion samt utveckla förtroenhetskunskap som samtal med barn, elever och föräldrar samt arbete i arbetslag.

Pedagogik med didaktisk inriktning B

Den verksamhetsförlagda delkursen Pedagogik och didaktik i skolan II, 5 poäng läggs ut under fem sammanhållande veckor. Utbildningen innebär möjlighet till lärande i arbetet, ger tillfälle att utveckla yrkeskunskapen och att öva förmågan till reflektion samt utvecklar förtroenhetskunskap som samtal med barn, elever och föräldrar samt arbete i arbetslag.

3.3 Studieformer

Undervisningen sker bl.a. i form av föreläsningar och seminarier samt verksamhetsförlagd utbildning. För närmare information se respektive kursplan.

3.4 Obligatorisk närvaro

Obligatorisk närvaro förekommer och framgår av kursplanen för respektive kurs. Av kursplanerna framgår också i vilken utsträckning obligatorisk närvaro krävs under den verksamhetsförlagda utbildningen.

3.5 Tröskelregler

För tillträde till kursen Pedagogik med didaktisk inriktning B krävs godkänt betyg om minst 15 poäng från kursen Pedagogik med didaktisk inriktning A. För tillträde till kursen Pedagogik med didaktisk inriktning C krävs godkänt betyg om minst 15 poäng från kursen Pedagogik med didaktisk inriktning B.

3.6 Examensarbete

För att erhålla lärarexamen krävs ett examensarbete om 10 poäng. Examensarbetet skall fullgöras inom Lärarprogrammet, 60 poäng samt fylla kraven för en C-uppsats inom det pedagogiska området. Examensarbetet kan med fördel knytas till pågående forsknings- eller utvecklingsprojekt dels i anslutning till den verksamhetsförlagda utbildningen, dels i anslutning till den universitetsförlagda utbildningen.

4. INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

Lärarprogrammet 60 poäng ger möjlighet till internationellt studentutbyte.

5. BETYG OCH EXAMINATION

Om inte annat är föreskrivet i kursplanen skall betyg sättas på genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator) (6 kap. 10§ HF).

Som betyg skall användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd (6 kap. 11§ HF).

6. EXAMEN

Lärarexamen uppnås efter fullgjorda kursfordringar om 120, 140, 160, 180, 200 eller 220 poäng. Utbildningen skall omfatta följande tre integrerade utbildningsområden: ett allmänt utbildningsområde om 60 poäng, ett utbildningsområde med en eller flera inriktningar om minst 40 poäng mot ämne eller ämnesområde och ett utbildningsområde

med en specialisering om minst 20 poäng. Inom det allmänna utbildningsområdet skall de tvärvetenskapliga ämnesstudierna omfatta minst 30 poäng.

Den som vill bli lärare efter att ha skaffat sig ämneskompetens på annat sätt skall ha möjlighet att läsa det allmänna utbildningsområdet som en fristående utbildning och därefter få lärarexamen.

För undervisning och annan pedagogisk verksamhet i

- förskola, förskoleklass, grundskolans tidigare år och fritidshem samt för undervisning i modersmål krävs minst 140 poäng,
- grundskolans senare år och i gymnasieskolan, dock inte yrkesämnena i gymnasieskolan, krävs 180 poäng inklusive en respektive två fördjupning(ar) till minst 60 poäng i relevant(a) ämne(n) eller ämnesområde(n).

För undervisning i yrkesämnena i gymnasieskolan krävs 120 poäng. I stället för inriktning och specialisering krävs omfattande yrkeserfarenhet samt en relevant högskoleutbildning om minst 60 poäng eller motsvarande utbildning.

För undervisning i svenska respektive samhällskunskap i grundskolans senare år krävs minst 60 poäng och i gymnasieskolan minst 80 poäng i ämnesområden som är relevanta för dessa ämnen. För undervisning i modersmål krävs inriktning om minst 60 poäng i relevant ämnesområde (bilaga 2, HF).

Mål se punkt 2.2

Studier inom Lärarprogrammet ger också möjlighet att erhålla generella examina. För ytterligare information se Examensordning för grundutbildningen vid Örebro universitet.

7. BEHÖRIGHET FÖR TILLTRÄDE TILL PROGRAMMET

Behörig för tillträde till programmet är kopplad till den undervisning eller annan pedagogisk verksamhet som utbildningen är avsedd att förbereda för:

- A. För undervisning eller annan pedagogisk verksamhet i förskola, förskoleklass, grundskolans tidigare år och fritidshem samt för undervisning i modersmål krävs högskolekurser om minst 80 poäng. Kurserna skall vara avslutade.
- B. För undervisning eller annan pedagogisk verksamhet i grundskolans senare år krävs högskolekurser om minst 120 poäng varav minst 60 poäng i ett ämne/ämnesområde enligt bilaga till utbildningsplanen. Kurserna skall vara avslutade.

- C. För undervisning eller annan pedagogisk verksamhet i gymnasieskolan krävs högskolekurser om minst 120 poäng varav minst 60 poäng inom två ämnen/ämnesområden enligt bilaga till utbildningsplanen. Kurserna skall vara avslutade.

För B och C krävs dessutom undervisning i svenska respektive samhällskunskap i grundskolans senare år krävs minst 60 poäng och i gymnasieskolan minst 80 poäng i ämnesområden som är relevanta för dessa ämnen.

För A – C krävs dessutom krävs Svenska B/Svenska 2 B.

- D. För undervisning i yrkesämnena i gymnasieskolan krävs omfattande yrkeserfarenhet samt relevanta högskolekurser om minst 60p eller motsvarande utbildning. Kurserna skall vara avslutade. Utbildning ges för undervisning i yrkesämnena i följande gymnasieprogram: Barn- och fritidsprogrammet, Hotell- och restaurangprogrammet samt Omvårdnadsprogrammet.

För D krävs dessutom att punkterna 1- 4 skall vara uppfyllda.

1. Grundläggande behörighet för högskolestudier.
2. Kunskaper i svenska och engelska motsvarande svenska B/svenska2 B med lägst betyget godkänd eller svenska 3 åk med lägst betyget 3 samt engelska kurs A med lägst betyget godkänd eller två årskurser med lägst betyget 3.
3. Relevanta yrkesinriktade högskolekurser om minst 60 poäng för undervisning i ett yrkesämne. "Därtill krävs omfattande yrkeserfarenhet. Om relevanta yrkesinriktade högskolekurser inte finns kan dessa ersättas med någon annan relevant yrkesutbildning" (SFS 1996:913) Som exempel på sådan utbildning kan nämnas postgymnasial kvalificerad yrkesutbildning (KY), vissa utbildningar som branschorganisationerna anordnar samt utbildning i svenska, engelska och matematik motsvarande kurser inom t ex någon yrkesteknisk högskoleutbildning (finns bl. a. inom KomVux)".
4. Krav på kvalificerad och relevant yrkeserfarenhet på heltid under den senaste femårsperioden enligt följande:
 - Minst 1 år för sökande med minst 160 poäng högskoleutbildning
 - Minst 2 år för sökande med minst 120 poäng högskoleutbildning
 - Minst 3 år för sökande med minst 60 poäng högskoleutbildning eller motsvarande.

För undervisning och annan pedagogisk verksamhet i gymnasieskolans Barn- och fritidsprogram krävs Barn- och ungdomspedagogisk examen med inriktning förskollärare eller fritidspedagog eller motsvarande. Bred yrkeserfarenhet erfordras.

För undervisning och annan pedagogisk verksamhet i gymnasieskolans Hotell- och restaurangprogram krävs Restaurang- och måltidskunskap 120 poäng eller motsvarande.

För undervisning och annan pedagogisk verksamhet i gymnasieskolans Omvårdnadsprogram krävs avlagd vårdhögskoleutbildning såsom t.ex. arbetsterapeutexamen, sjukgymnastexamen och sjuksköterskeexamen.

8. URVAL

8.1 Urval

För behörighetsgrupp A och B

Urvalet sker genom att de sökande prioriteras utifrån följande meriter:

1. ämnesteoretiska kunskaper i matematik och/eller inom det naturvetenskapliga området.
2. ämnesteoretiska kunskaper i språk och minst 3 månaders sammanhängande studier eller arbete inom språkområdet.
3. arbetslivserfarenhet som lärare.
4. övriga högskolepoäng.
5. annan arbetslivserfarenhet

För behörighetsgrupp C

Urvalet sker genom att de sökande prioriteras utifrån följande meriter:

1. antalet ämnen med minst 60 poäng.
2. ämnesteoretiska kunskaper i matematik och inom det naturvetenskapliga området.
3. ämnesteoretiska kunskaper i språk och minst 3 månaders sammanhängande studier eller arbete inom språkområdet.
4. arbetslivserfarenhet som lärare.
5. övriga högskolepoäng.
6. annan arbetslivserfarenhet

För behörighetsgrupp D

1. arbetslivserfarenhet som lärare.
2. övriga högskolepoäng.
3. annan arbetslivserfarenhet

9. TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING (6 kap. 12-14 §§ HF)

Beslut om tillgodoräknande av kurs i en generell examen fattas av rektor eller den han bemyndigar. Rektor har bemyndigat chefen för utbildnings- och forskningsavdelningen att

besluta i rutinfall. Rektor har bemyndigat berörd institutionsnämnd att besluta om tillgodoräknande i komplicerade fall.

Beslut om tillgodoräknande av kurs i en yrkesexamen fattas av rektor eller den han bemyndigar. Rektor har bemyndigat berörd institutionsnämnd att fatta dessa beslut.

Beslut om tillgodoräknande av del av kurs fattas av examinator (HF 6:10).

10. ÖVRIGT

Uppstår tveksamhet om en students möjligheter att med godkänt resultat fullfölja utbildningen eller om dennes lämplighet att utöva läraryrket, skall berörd handledare eller kontaktperson på samverkansområdet via ansvarig studierektor initiera en prövning av om studenten bör avrådas att fullfölja utbildningen.